

Tenerus Corporaali n. sp. *Elongatus, parallelus, parum nitidus, griseo-pubescentis et hirsutus, nigro-piceus, capite, thorace (hoc medio reducte nigro-lineato) scutelloque rufis, antennis nigris, ad basin rufis, pedibus testaceis, pro parte brunneotinctis. Capite minute et sparse punctato, oculis nigris; antennis apice valde dilatatis, ad basin gracilibus, articulo 3° gracili et elongato, 4° brevi, paulum lato, 5° et sequentibus diverse latioribus, ultimo subovato, apice paulum attenuato; thorace sat brevi, parum lato, antice paulum attenuato, parum fortiter non dense punctato; elytris thorace non latioribus, parallelis, incostatis, dense punctatis; infra corpore pro maiore parte nigro-piceo.*

L o n g. 6 mill. Sumatra: Lau Rakit, II. 1918 (J. B. Corporaal, in coll. Corporaal).

Espèce paraissant être voisine de *T. dispar* Gorb. (avec une bande ovulaire discale noire au prothorax, qui n'atteint ni le sommet ni la base) et en différer (ex description) par la tête sans bandes noires, l'écusson roux et les élytres dépourvus de côtes.

Je dédie avec plaisir cette nouveauté à mon aimable correspondant C o r p o r a a l, spécialiste comme moi-même pour la gracieuse famille des Clérides.

M. PIC.

Aanteekeningen over Lepidoptera.

1. *Colias hyale* L. Inderdaad is 1934 weer het eerste *hyale*-jaar van beteekenis geweest sinds 1921. Natuurlijk zijn in dien tusschentijd ook exemplaren waargenomen, vooral in Zuid-Limburg, doch steeds sporadisch. Ik zag enkele exemplaren begin Augustus 1934 bij Eerbeek en ontving verscheidene van Prof. Dr. A. M. Brouwer, gevangen te Ransdaal, 20 Juli.

De enquête van 1932 heeft alleen dit positieve resultaat gehad, dat de rups zonder twijfel in Zuid-België den winter doorkomt. Doch hoe het in Noord-België en ons land met de mogelijkheid van overwintering gesteld is, daaromtrent tasten we nog volkomen in het duister.

Het is mij opgevallen, dat 1921 en 1934 eveneens twee goede vliegjaren van *Argynnis lathonia* L. waren. In het eerstgenoemde jaar was deze soort zeer talrijk, zoowel in Zuid-Limburg als aan den Zuiderzeedijk bij Amsterdam, waar nauwelijks een viooltje groeide. Na 1921 heb ik de soort, behalve in de duinen en een enkele maal bij Amsterdam, niet meer waargenomen, tot ze in 1934 weer opvallend veel aanwezig was. Ook Rinke Tolman, een scherp opmerker, die de soort jarenlang bij Soest gemist heeft, ving er nu verscheidene. Wij dienen er in de toekomst op te letten, of elk *hyale*-jaar ook een *lathonia*-jaar is en er vooral voor te zorgen, dat

eventueele waarnemingen in onze literatuur vastgelegd worden. Dat ook *lathonia* een echte trekker is, is bekend. Ze komt in Engeland nooit anders voor! In dit verband wijs ik op het merkwaardige feit, dat ook *Pyr. cardui* L. en *Plusia gamma* L. steeds tegelijkertijd een sterke toename vertoonen. In een goed *cardui*-jaar zwermt het van de pistooltjes. Zie hiervoor talrijke mededeelingen in Engelsche en Duitsche tijdschriften.

Hoe het met *C. electo croceus* Fourcr.¹⁾ gesteld is, weet ik nog niet precies. In elk geval vallen de *croceus*-jaren bijna nooit samen met die van *hyale*, daarentegen heel dikwijls met die van *cardui* en *gamma*. Dat echter op dit gebied nog heel veel waarnemingen verricht moeten worden, is wel zeker, al zal het wel altijd een open vraag blijven, waarom bepaalde soorten, die overigens volkomen onafhankelijk van elkaar zijn, steeds tegelijkertijd een sterke toename vertoonen.

2. *Actinotia (Chloantha) polyodon* Cl. 2 ♂♂ op smeer, Eerbeek, 31-7-1934. Waarschijnlijk geregeld 2 generaties in ons land.

3. *Eustrotia (Erastria) uncula* Cl. Petten, 25-8-'34 (Rinke Tolman leg.). Eerste vindplaats op het vasteland van Noord-Holland (reeds bekend van Texel). Eerbeek, 31-7-'34. Ik vermeld deze laatste vindplaats vooral, om de aandacht te vestigen op een pracht moerasgebied, op de Stafkaart (blad 33, uitgave 1933—'34) aangeduid als Empesche en Tondensche Heide. Het goede gedeelte ligt rechts van het dwars er door loopende fietspad (van Eerbeek uit). Talrijke meterhooge planten van *Senecio paludosus* L. stonden in vollen bloei en leverden verscheidene *Eupithecia*-rupsen op, die in de bloemhoofdjes zaten. Op een moerassig heitje waren alle bloemknoppen van enkele gentianen bezet met talrijke eieren van *Lycaenaalcon* F. Van den vlinder waren echter nog slechts enkele zeer afgevlogen exemplaren aanwezig.

4. *Eupithecia linariata* F. Begin September plukte ik op goed geluk een bos vlasbekjes aan den spoordijk bij Diemen. Bij het uitschudden kwam één enkele volwassen rups te voorschijn, overigens was geen spoor van andere exemplaren te zien. Lange's raad²⁾ volgende, zette ik de bloemen in water en wachtte rustig af. En werkelijk, na een veertien dagen was aan de onder de vaas liggende uitwerpselen te zien, dat nog meer dieren aanwezig waren, die nu pas uit de zaaddoozen te voorschijn kwamen. Tot begin October ging de oogst door, zoodat ik ten slotte een tiental rupsen bij elkaar had. Het best is, tegen half September op

¹⁾ Zie voor het bewijs van de juistheid van dezen naam: „Lambillionea,” 1933, p. 31.

²⁾ E. Lange: Die Eupitheciën der Freiburger Gegend, „Iris”, 1924. Een buitengewoon goed geschreven artikel, hoofdzakelijk biologisch, van den bekenden Duitschen specialist.

een plaats, waar de plant overvloedig groeit, een flinken bos grootendeels uitgebloeide stengels af te snijden. Succes zal dan wel niet uitblijven. De vindplaats Diemen is nieuw (d.w.z. : is nog niet gepubliceerd).

5. *Eupithecia valerianata* Hb. Snellen en Heylaerts vermelden Juni als de maand, waarin de rupsen te vinden zijn, de Deutsche en Engelsche literatuur noemt algemeen Juli-Augustus. De laatste opgave is zeker juist. Einde Juli en begin Augustus 1934 waren de rupsen zeer talrijk bij Laag-Soeren (aan den weg van het station naar de Leuvenheimsche Heide). Het beste doet men, de bloemschermen van valeriaan af te zoeken naar de rupsen. De slanke, geelgroene diertjes zijn niet moeilijk te zien. Zulke schermen snijde men in hun geheel af en bij het uitkloppen boven een stuk papier zal men verbaasd zijn over den rijken oogst, daar nu ook de jongere, grijze, en daardoor veel moeilijker zichtbare rupsen te voorschijn komen. Ook bij Eerbeek vond ik de rupsen (aan den weg naar Brummen), doch minder talrijk. Bij het kweeken bleek de mortaliteit zeer groot te zijn. De vindplaats Eerbeek is nieuw; bij ijverig zoeken in den goeden tijd zal de soort echter wel niet zoo zeldzaam blijken te zijn, als nu aangenomen wordt¹⁾. De collectie-Lycklama bevat exemplaren van Mook en den Plasmolen.

Amsterdam, 1934.

B. J. LEMPKE.

Variabiliteit van de vleugeladeren bij de mot *Dasystoma salicella* Hb.

Terwijl ik drie mannelijke exemplaren van deze mot (gevangen te Bussum 3-4-'31) aan het over-determineeren was, kwam ik tot de ontdekking, dat ik met de overigens voortreffelijke tabellen van Snellen (P. C. T. Snellen: *Microlepidoptera*) dezen keer niet uitkwam, hoewel het een tamelijk algemeen vliinder gold. De reden hiervan bleek te liggen in het feit, dat slechts één van de drie vlinders de nervatuur van de achtervleugels naar het type bezat, terwijl de twee andere mannetjes één van de aderen en wel ader 4 (volgens de nomenclatuur van Snellen) misten.

Van een dergelijke variabiliteit van de vleugeladeren bij één en dezelfde *Microlepidopteren*soort was mij niets bekend. In de tot mijn beschikking staande literatuur over *Dasystoma* vind ik hieromtrent geen verdere gegevens. Het zij mij daarom vergund hier eenige opmerkingen dienaangaande te maken.

¹⁾ In Twello zijn de vlinders een geregelde verschijning op licht ieder jaar in Juni en Juli.